

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
Εθνικής Αντιστάσεως 41, Δάφνη,

ΕΤΗΣΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ (ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΗ) ΕΚΘΕΣΗ
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ
ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΑΘΗΝΑ
ΙΟΥΝΙΟΣ 2011

**ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
Εθνικής Αντιστάσεως 41, Δάφνη,**

Γραμματέας Τμήματος : Θεοδώρα Διακάκη

Τηλέφωνο: 210-7276031

e mail : sectefaa@phed.uoa.gr

URL Τμήματος: www.phed.uoa.gr

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- Πρόλογος
- Συνοπτική Παρουσίαση του Τμήματος
 - Θετικά και αρνητικά σημεία
 - Προτάσεις βελτίωσης
- Παράρτημα Ι: Οι πίνακες στους οποίους παρουσιάζονται απογραφικά στοιχεία ακαδ. έτους 2009-10 για το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών, το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών «Βιολογία της Άσκησης» και το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών «Φυσική Αγωγή και Αθλητισμός».

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η παρούσα «**Ετήσια Εσωτερική (Απογραφική) Έκθεση για τα Ακαδημαϊκό Έτος 2009-10 του Τμήματος Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού**» του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών αποτελείται από μία ενότητα στην οποία γίνεται συνοπτική παρουσίαση του Τμήματος όπου και αναφέρονται, εκτός των άλλων, τα θετικά και τα αρνητικά σημεία του Τμήματος και προτάσεις βελτίωσης της λειτουργίας του.

Επίσης παρατίθενται σε Παράρτημα οι πίνακες στους οποίους παρουσιάζονται απογραφικά στοιχεία ακαδ. έτους 2009-10 για το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών, το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών «Βιολογία της Άσκησης» και το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών «Φυσική Αγωγή και Αθλητισμός».

Επειδή πρόσφατα έχει ολοκληρωθεί η συλλογή των Απογραφικών Δελτίων και η συγγραφή της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης βρίσκεται σε εξέλιξη, ο σχολιασμός των αποτελεσμάτων περιορίζεται μόνο στους πίνακες και τα άλλα θέματα για τα οποία δεν απαιτείται απόφαση οργάνων (Γενική Συνέλευση Τμήματος). Επίσης δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί η αποδελτίωση των αποτελεσμάτων και η αξιολόγηση του ερευνητικού έργου και των ερευνητικών προγραμμάτων των μελών ΔΕΠ και του άλλου διδακτικού προσωπικού του Τμήματος και ως εκ τούτου στην παρούσα φάση δεν μπορούν να δοθούν αξιόπιστα στοιχεία, κάτι που θα γίνει στην τελική μορφή της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης του Τμήματος. Παρατίθενται όμως όσα στοιχεία υπάρχουν από τις επιστημονικές συνεργασίες μελών ΔΕΠ και του Τμήματος συνολικά, με φορείς και Ιδρύματα της Ελλάδας και του Εξωτερικού.

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος
Καθηγητής Σπύρος Ι. Αθανασόπουλος
Αθήνα, Ιούνιος 2011

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Το Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού -σύμφωνα με το Νόμο 1268/82 που διέπει τη λειτουργία των Α.Ε.Ι.- απαρτίζεται από έξι Τομείς που έχουν την κύρια ευθύνη για την εκπαίδευση των φοιτητών και σε αυτούς ανήκουν τα Μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών που διδάσκονται από τα μέλη ΔΕΠ. Οι Τομείς του Τμήματος Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού είναι:

- Τομέας Αθλητιατρικής και Βιολογίας της Άσκησης
- Τομέας Θεωρητικών Επιστημών
- Τομέας Αθλοπαιδιών
- Τομέας Γυμναστικής και Χορού
- Τομέας Κλασικού Αθλητισμού.
- Τομέας Υγρού Στίβου

1. Στελέχωση του Τμήματος σε διδακτικό, διοικητικό και εργαστηριακό προσωπικό

Το ανθρώπινο δυναμικό του Τμήματος Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού αποτελείται από το *Διδακτικό Προσωπικό*, το *Διοικητικό Προσωπικό* και το *Προσωπικό της Βιβλιοθήκης*.

1.1. Το Διδακτικό Προσωπικό αποτελείται από:

- **Τα μέλη Δ.Ε.Π.** Ανέρχονται σε 72 (εβδομήντα δύο) άτομα. Από αυτά, τα 11 μέλη είναι Καθηγητές, τα 17 μέλη είναι Αναπληρωτές Καθηγητές, τα 23 μέλη είναι Επίκουροι Καθηγητές και τα 20 μέλη είναι Λέκτορες. Από αυτούς, έχουν κριθεί στην παραπάνω βαθμίδα αλλά δεν έχουν διοριστεί ακόμα: 2 μέλη από τη βαθμίδα του Λέκτορα στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή και 1 μέλος από τη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή στη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή. Επίσης, έχουν εκλεγεί στη βαθμίδα του Λέκτορα και δεν έχουν διοριστεί μέχρι σήμερα 3 νέα μέλη Δ.Ε.Π.
- **Το Ειδικό Εκπαιδευτικό Διδακτικό Προσωπικό (ΕΙ.ΔΙ.Π.)** Τα μέλη ΕΙ.ΔΙ.Π. ανέρχονται σε 20 (είκοση). Ρόλος τους είναι η συνεπικουρία Μαθημάτων και γνωστικών αντικειμένων -κυρίως του πρακτικού μέρους ή των εργαστηρίων- που θεραπεύονται στο Τμήμα στο πλαίσιο του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών.
- **1.3. Αποσπασμένοι καθηγητές από την Α/θμια και Β/θμια Εκπαίδευση.** Τα άτομα που συνιστούν το σώμα των αποσπασμένων Καθηγητών Φ.Α. από την Α/θμια και Β/θμια Εκπαίδευση ποικίλει κατά ακαδημαϊκό έτος την τελευταία πενταετία και κυμαίνεται από 25-15 άτομα. Ρόλος τους είναι η συνεπικουρία μαθημάτων και γνωστικών αντικειμένων -κυρίως του πρακτικού μέρους ή των εργαστηρίων- που θεραπεύονται στο Τμήμα στο πλαίσιο του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών.

1.2. Το Διοικητικό Προσωπικό.

Το Διοικητικό Προσωπικό του Τμήματος αποτελείται από τη Γραμματέα του Τμήματος (1 άτομο) και 15 μέλη, τα οποία κατά αντικείμενο απασχόλησης έχουν ως εξής:

- Έξι υπάλληλοι ασχολούνται με φοιτητικά θέματα
- Τέσσερις υπάλληλοι ασχολούνται με διοικητικά, οικονομικά θέματα και γραμματειακή υποστήριξη των δύο μεταπτυχιακών προγραμμάτων
- Δύο υπάλληλοι ασχολούνται με τη γραμματειακή υποστήριξη τομέων
- Τρεις υπάλληλοι επανδρώνουν τη βιβλιοθήκη του Τμήματος

1.3. Βοηθητικό προσωπικό.

Το βοηθητικό προσωπικό του Τμήματος είναι μία καθαρίστρια, δύο φύλακες και ένας ηλεκτρολόγος.

2. Χώροι διδασκαλίας

2.1 Οι βασικοί χώροι διδασκαλίας είναι : Ένα (1) αμφιθέατρο 190 θέσεων και ένα (1) αμφιθέατρο 68 θέσεων στα οποία δίνεται η δυνατότητα χρήσης επάλληλων πινάκων και προβολή μέσω υπολογιστή σε μεγάλη οθόνη. Υπάρχουν ακόμη άλλες δύο επίπεδες αίθουσες 70-85 θέσεων οι οποίες έχουν εξοπλιστεί με οθόνες προβολής 3 X 3 μέτρων και μικρούς σταθερούς πίνακες για γραπτή παρουσίαση των μαθημάτων. Στις 4 αυτές αίθουσες υπάρχουν στην οροφή σταθεροί προβολείς σε κοινή χρήση των μαθημάτων που προβλέπεται από το ωρολόγιο πρόγραμμα. Στο αμφιθέατρο των 190 θέσεων υπάρχει επιπλέον η υποδομή για ασύρματη μικροφωνική εγκατάσταση, που επιτρέπει την κίνηση του διδάσκοντα εντός της αίθουσας.

2.2. Μικρές αίθουσες διδασκαλίας. Υπάρχουν επίσης επιπλέον 6 αίθουσες διδασκαλίας χωρητικότητας 20-35 θέσεων που βρίσκονται σε ενοικιαζόμενα κτήρια εκτός των κύριων εγκαταστάσεων του Τμήματος. Οι 2 από αυτές τις αίθουσες, εκτός από τους πίνακες 1 X 0,70 μ. που έχουν, διαθέτουν και προβολείς συνδεδεμένους με Η/Υ για τη διεξαγωγή των μαθημάτων και φορητές (μετακινούμενες) οθόνες.

2.3. Αίθουσα Η/Υ η οποία διαθέτει 18 μονάδες της περασμένης 10ετίας με δυνατότητα σύνδεσης στο διαδίκτυο η οποία χρησιμοποιείται αφενός για το αντίστοιχο μάθημα και σε κοινή ελεύθερη χρήση των φοιτητών. Επίσης, λειτουργούν και 11 ακόμη εργαστήρια, 5-6 από τα οποία διαθέτουν σχετικά επαρκή εξοπλισμό, ενώ στα υπόλοιπα ο εξοπλισμός που διαθέτουν είναι από ανύπαρκτος μέχρι υποτυπώδης.

2.4. Αθλητικές Εγκαταστάσεις Το Τμήμα διαθέτει δύο κλειστές αίθουσες γυμναστικής και μία κλειστή αίθουσα αθλοπαιδιών για τη διεξαγωγή των αντίστοιχων μαθημάτων, ενώ υπάρχει και κλειστό κολυμβητήριο μήκους 25 μ. Στις εγκαταστάσεις του ΤΕΦΑΑ, υπάρχουν υπαίθρια και κλειστά γήπεδα για την καλαθοσφαίριση, πετοσφαίριση, χάντμπολ, αίθουσες πολλαπλών χρήσεων για τη γυμναστική, τη ρυθμική γυμναστική, την ορχηστρική και τον Ελληνικό παραδοσιακό

χορό. Υπάρχει επίσης στίβος για αγωνίσματα δρόμου, γήπεδα για τα αντίστοιχα αγωνίσματα, και το ποδόσφαιρο.

3. Εργαστήρια του Τμήματος

Τα εργαστήρια του Τμήματος ανέρχονται σε ένδεκα (11), χρησιμοποιούνται για τις εργαστηριακές ασκήσεις των προπτυχιακών φοιτητών, τη διεξαγωγή ερευνών στο πλαίσιο των μεταπτυχιακών σπουδών και την υλοποίηση ερευνητικών προγραμμάτων των μελών του διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού. Επίσης παρέχουν υπηρεσίες στα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας και στο κοινωνικό σύνολο γενικότερα. Τα εργαστήρια του Τμήματος ανήκουν στους Τομείς του Τμήματος, όπως παρουσιάζεται παρακάτω:

3.1. Εργαστήρια του Τομέα Αθλητιατρικής και Βιολογίας της Άσκησης:

- Εργαστήριο Αθλητικής Βιομηχανικής
- Εργαστήριο Αθλητιατρικής
- Εργαστήριο Εργασιολογίας
- Εργαστήριο Φυσικοθεραπείας

3.2. Εργαστήρια του Τομέα Θεωρητικών Επιστημών:

- Εργαστήριο Αθλητικής Ψυχολογίας & Κινητικής Συμπεριφοράς
- Εργαστήριο Αθλητικής Παιδαγωγικής και Διδακτικής
- Εργαστήριο Προσαρμοσμένης Κινητικής Αγωγής

3.3. Εργαστήριο του Τομέα Αθλοπαιδιών

- Εργαστήριο Τομέα Γυμναστικής και Χορού
- Εργαστήριο Τομέα Κλασικού Αθλητισμού
- Εργαστήριο Τομέα Υγρού Στίβου

4. Βιβλιοθήκη Τμήματος

Η βιβλιοθήκη του Τμήματος Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού, είναι μια από τις δώδεκα κύριες βιβλιοθήκες του Πανεπιστημίου της Αθήνας. Τοποθετημένη στον κύριο χώρο των εγκαταστάσεων του τμήματος, διευθύνεται από την επιτροπή βιβλιοθήκης και από έναν πλήρως-εκπαιδευμένο βιβλιοθηκάριο. Είναι ανοικτή από τις 9:00 έως τις 15:00, στις εργάσιμες ημέρες της εβδομάδας. Τα κύρια χαρακτηριστικά των παρεχομένων υπηρεσιών είναι :

- Οι περισσότεροι τίτλοι είναι στα αγγλικά και ταξινομούνται ανά συντάκτη και θέμα.
- Περιέχει 15.000 βιβλία και είναι συνδρομητής σε 200 περιοδικά και επιθεωρήσεις.
- Διαθέτει 50 θέσεις αναγνωστηρίου, καθώς και δυνατότητα αναζήτησης μέσω Ηλεκτρονικού Υπολογιστή.

- Τα υλικά βιβλιοθήκης μπορούν να αναζητηθούν μέσω των τερματικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών που λειτουργούν σε τοπικό δίκτυο LAN.
- Η βιβλιοθήκη συνδέεται με το Διαδίκτυο μέσω του δικτύου Atlas Net που χρησιμοποιείται από το Πανεπιστήμιο της Αθήνας και επομένως στις διεθνείς βάσεις δεδομένων και τις βιβλιοθήκες.

5. Θεσμοθετημένες επιτροπές που λειτουργούν στο Τμήμα

- Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών.
- Συντονιστική Επιτροπή ΜΠΣ «Βιολογία της Άσκησης».
- Συντονιστική Επιτροπή ΜΠΣ «Φυσική Αγωγή και Αθλητισμός».
- Επιτροπή Συμβούλων Σπουδών για τους πρωτοετείς φοιτητές και τους φοιτητές Ειδικεύσεων.
- Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας.
- Επιτροπή μετεγγραφών φοιτητών.
- Επιτροπή πρακτικής άσκησης φοιτητών.
- Επιτροπή ανταλλαγών του Προγράμματος δράσης «Socrates/ Erasmus».

6. Εσωτερικοί Κανονισμοί του Τμήματος

- Κανονισμός εκπόνησης Διπλωματικών-Πτυχιικών εργασιών.
- Κανονισμός εκπόνησης Πρακτικής Άσκησης των φοιτητών.
- Εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών.
- Εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας Προγραμμάτων Διδακτορικών Σπουδών.

Το Τμήμα λειτουργεί βάσει του εσωτερικού κανονισμού του Πανεπιστημίου Αθηνών και του δικού του εσωτερικού κανονισμού σπουδών. Εσωτερικούς κανονισμούς έχουν επίσης τα δύο Προγράμματα Μεταπτυχιακών σπουδών (ΠΜΣ) του Τμήματος, σύμφωνα με τα αντίστοιχα ΦΕΚ θεσμοθέτησής τους, καθώς και τα δύο Προγράμματα Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος. Οι εσωτερικοί κανονισμοί των ΠΜΣ του Τμήματος αναπροσαρμόστηκαν πρόσφατα σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν3685/2008 (ΦΕΚ 148, 16/6/2008) και το νέο Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών. Οι εσωτερικοί κανονισμοί του Προπτυχιακού και των Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών περιλαμβάνονται στον Οδηγό Σπουδών που ενημερώνεται κάθε χρόνο και μοιράζεται στους φοιτητές στην αρχή της ακαδημαϊκής χρονιάς, ενώ είναι επίσης διαθέσιμοι και στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

7. Σπουδές και τίτλοι σπουδών – Προγράμματα σπουδών

7.1. Προπτυχιακές Σπουδές: Αρχές και διάρθρωση

7.1.1. Ενιαίο Πτυχίο

Το Τμήμα Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού χορηγεί ενιαίο πτυχίο στην «Επιστήμη της Φυσικής Αγωγής και του Αθλητισμού». Όλοι οι φοιτητές εκπαιδεύονται σε ενιαία βάση καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών τους.

Η τελευταία αναθεώρηση του Προγράμματος Σπουδών έγινε κατά το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010. Θεσμοθετούνται σύμβουλοι σπουδών για τους πρωτοετείς και τους φοιτητές Ειδίκευσεων. Το Πρόγραμμα Σπουδών διαρκεί τουλάχιστον οκτώ (8) εξάμηνα, απαιτεί εκ μέρους των φοιτητών (-τριών) τη συμπλήρωση τουλάχιστον 130 διδακτικών μονάδων για την απόκτηση πτυχίου, και περιλαμβάνει :

- Υποχρεωτικά Μαθήματα
- Επιλογής Υποχρεωτικά Μαθήματα
- Προαπαιτούμενα και Προπαρασκευαστικά Μαθήματα
- Ειδίκευση σε όλα τα Ολυμπιακά Αθλήματα και στα Θεωρητικά Πεδία: «Ευρωστία & Υγεία», «Προσαρμοσμένη Κινητική Αγωγή», «Αθλητική Διοίκηση», «Ολυμπιακές Σπουδές», «Ελληνικός Παραδοσιακός Χορός».
- Πρακτική Εξάσκηση
- Εκπόνηση πτυχιακής εργασίας.

7.1.2. Δίπλωμα Ειδίκευσης

Το Δίπλωμα Ειδίκευσης χορηγείται:

- στην Προπονητική των *Αθλημάτων του Ολυμπιακού Προγράμματος* που καλύπτει το Πρόγραμμα. Αποτελεί φυσική συνέχεια της εκπαίδευσης των φοιτητών στο πλαίσιο των αθλητικο-κινητικών δεξιοτήτων που έχουν σχέση με τη μεγιστοποίηση της αθλητικής απόδοσης.
- στα Θεωρητικά γνωστικά πεδία:
 - *Ευρωστία & Υγεία* (Τομέας Αθλητιατρικής και Βιολογίας της Άσκησης)
 - *Προσαρμοσμένη Κινητική Αγωγή, Αθλητική Διοίκηση, Ολυμπιακές Σπουδές* (Τομέας Θεωρητικών Επιστημών),
 - *Ελληνικός Παραδοσιακός Χορός* (Τομέας Γυμναστικής & Χορού).

7.1.3. Πρόσθετο Δίπλωμα Ειδίκευσης

Παρέχεται η δυνατότητα απόκτησης δεύτερου διπλώματος Ειδίκευσης με απόφαση του οικείου Τομέα και αφού ο φοιτητής-τρια έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την πρώτη Ειδίκευση.

7.1.4. Υποχρεωτικά Μαθήματα

Το σύνολο των υποχρεωτικών μαθημάτων για λήψη πτυχίου είναι 94 δ.μ. για τους άνδρες και 92 δ.μ. για τις γυναίκες ως εξής: 24 δ.μ. από τον Τομέα Αθλητιατρικής και Βιολογίας της Άσκησης, 28 δ.μ. από τον Τομέα Θεωρητικών Επιστημών, 42 δ.μ. για τους άνδρες και 40 δ.μ. για τις γυναίκες από τους Προπονητικούς Τομείς: Αθλοπαιδιών 16 & 12 δ.μ., Γυμναστικής & Χορού 11 & 13 δ.μ., Κλασικού Αθλητισμού 11 & 11 δ.μ. και Υγρού Στίβου 4 & 4 δ.μ.

Πίνακας 1 - Κατανομή διδακτικών μονάδων για απόκτηση πτυχίου

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		δ.μ.	
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ (Υπ.)		A	Γ
Τ	ΑΘΛΗΤΗΤΙΑΤΡΙΚΗΣ & ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ (ΒΑ)	24	24
Ο	ΘΕΩΡΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ (ΘΕ)	28	28
Μ	ΑΘΛΟΠΑΙΔΙΩΝ (ΑΠ)	16	12
Ε	ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗΣ & ΧΟΡΟΥ (ΓΧ)	11	13
Ι	ΚΛΑΣΙΚΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ (ΚΑ)	11	11
Σ	ΥΓΡΟΥ ΣΤΙΒΟΥ (ΥΣ)	4	4
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ (Ει.)		20	20
ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΑ (Επ.)		12	14
ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ (Πτ.)		4	4
Σύνολο διδακτικών μονάδων		130	130

[δ.μ. = διδακτικές μονάδες, Α = άνδρες, Γ = γυναίκες].

7.1.5. Επιλογής Υποχρεωτικά Μαθήματα

Για τη λήψη πτυχίου απαιτούνται τουλάχιστον 32 δ.μ. στους άρρενες και 34 δ.μ. στις θήλειες: 20 δ.μ. από τα μαθήματα Ειδίκευσης και τουλάχιστον 12 δ.μ. και 14 δ.μ., αντίστοιχα, από μαθήματα ελεύθερης επιλογής.

7.1.6. Προαπαιτούμενα Μαθήματα

Κάθε Τομέας μπορεί να ορίζει Μαθήματα ως προαπαιτούμενα. Τα προαπαιτούμενα μαθήματα περιορίζονται μόνο στις ειδικεύσεις και καθορίζονται από τους τομείς σε 2 το πολύ.

7.1.7. Προπαρασκευαστικά Μαθήματα

Είναι προαιρετικά και τα παρακολουθούν φοιτητές που κρίνουν ότι πρέπει να βελτιώσουν τις κινητικές τους δεξιότητες σε αντίστοιχο υποχρεωτικό μάθημα αθλήματος και δεν χρεώνονται με διδακτικές μονάδες. Η Γ.Σ. του Τομέα αποφασίζει για το πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας αυτών των μαθημάτων. Στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου οι αντίστοιχοι Τομείς ορίζουν, ανάλογα με τις δυνατότητές τους σε διδακτικό προσωπικό, τα μαθήματα που θα διδαχθούν.

7.1.8. Διατμηματική αναγνώριση Μαθημάτων

Θεσμοθετείται η δυνατότητα αναγνώρισης δ.μ. για Μαθήματα που παρακολούθησε ο φοιτητής σε άλλα Τμήματα του ιδίου ή άλλων Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

7.1.9. Πτυχιακή Εργασία

Η πτυχιακή εργασία είναι υποχρεωτική υποστηρίζεται δημόσια 3 φορές το χρόνο. Εκπονείται στο πλαίσιο της ειδίκευσης του φοιτητή ή σε άλλο γνωστικό αντικείμενο-

πεδίο (συνδυασμός μαθημάτων) της απολύτου επιλογής του μετά από συνεννόηση με τον επιβλέποντα καθηγητή

7. 2. Μεταπτυχιακές Σπουδές: Αρχές και διάρθρωση

Οι Μεταπτυχιακές Σπουδές στο Τμήμα αποτελούν τη φυσική προέκταση και ολοκλήρωση των Προπτυχιακών Σπουδών και αποβλέπουν στη δημιουργία νέων ειδικών ερευνητών της αθλητικής επιστήμης στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο. Το Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού προσφέρει στους μεταπτυχιακούς φοιτητές του δύο Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ):

- ΠΜΣ Βιολογία της Άσκησης.
- ΠΜΣ Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού

7.2. 1. ΠΜΣ «Βιολογία της Άσκησης»

7.2.1.1. Αντικείμενο και Σκοπός: Ο Τομέας Αθλητιατρικής και Βιολογίας της Άσκησης του Τμήματος Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του Πανεπιστημίου Αθηνών, έχει ως αντικείμενο και κύρια αποστολή την παραγωγή και διάδοση της νέας γνώσης στο ευρύτερο επιστημονικό πεδίο των προσαρμογών του ανθρώπινου οργανισμού κατά τη σωματική άσκηση και αποβλέπει στη βελτίωση και διατήρηση της υγείας και ευρωστίας του ανθρώπου καθώς και στη μεγιστοποίηση της απόδοσής του. Στα πλαίσια αυτά οργανώνει και λειτουργεί Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, που οδηγεί στη χορήγηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης και Διδακτορικού Διπλώματος στη Φυσική Αγωγή και στον Αθλητισμό με εστίαση τη Βιολογία της Άσκησης.

7.2.1.2. Μεταπτυχιακοί Τίτλοι: Το ΠΜΣ απονέμει: α) Μεταπτυχιακά Διπλώματα Ειδίκευσης (ΜΔΕ) στη Βιολογία της Άσκησης και β) Διδακτορικό Δίπλωμα (ΔΔ) στη Φυσική Αγωγή και στον Αθλητισμό.

7.2.1.3. Κατευθύνσεις – Ειδικεύσεις: Οι επιμέρους επιστημονικοί κλάδοι στους οποίους θα μπορούσαν να εκπαιδευτούν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές του Προγράμματος είναι οι εξής:

- Αθλητιατρικής
- Αθλητική Βιομηχανική
- Αθλητική Φυσικοθεραπεία
- Εργοφυσιολογία
- Εργοφυσιολογία – Μέθοδοι Έρευνας και Φυσική Δραστηριότητα
- Ποσοτική Ανάλυση Κινησιο-Βιολογικών Αποτελεσμάτων

7.2.1.4. Κατηγορίες Πτυχιούχων : Στο ΠΜΣ γίνονται δεκτοί:

- **Για απόκτηση ΜΔΕ:** Πτυχιούχοι όλων των Τμημάτων Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού των Πανεπιστημίων της χώρας, Πτυχιούχοι Φυσικής Αγωγής της αλλοδαπής, των οποίων τα πτυχία αναγνωρίστηκαν ισότιμα με τα ελληνικά, Πτυχιούχοι όλων των Τμημάτων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής (με αναγνωρισμένο τίτλο από το Δ.Ι.Κ.Α.Τ.Σ.Α. ή Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.) υπό την προϋπόθεση της παρακολούθησης τριών μαθημάτων του προπτυχιακού κύκλου σπουδών σε

συνάφεια με το γνωστικό αντικείμενο της Βιολογίας της Άσκησης, και Πτυχιούχοι ΤΕΙ σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της παραγράφου 12γ του άρθρου 5 του Ν 2916/01, η οποία προσετέθη στο άρθρο 25 του Ν 1404/87, με την προϋπόθεση επιτυχούς παρακολούθησης 3 Μαθημάτων προπτυχιακού επιπέδου, τα οποία ορίζονται ύστερα από εισήγηση του επιβλέποντα καθηγητή, κατ' απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής του ΠΜΣ.

- **Για απόκτηση ΔΔ:** Κάτοχοι μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης ΠΜΣ «Βιολογία της Άσκησης» του Πανεπιστημίου Αθηνών ή ισότιμων και αντίστοιχων Προγραμμάτων Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής (με αναγνωρισμένο τίτλο από το Δ.Ι.Κ.Α.Τ.Σ.Α. ή Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.) διετούς φοίτησης, που έχουν εκπονήσει μεταπτυχιακή διατριβή. Επίσης γίνονται δεκτοί κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής μονοετούς φοίτησης που έχουν εκπονήσει μεταπτυχιακή διατριβή. Στην περίπτωση όμως αυτή όσοι κριθούν επιλέξιμοι, υποχρεούνται να πληρώσουν τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο ΠΜΣ «Βιολογία της Άσκησης» για την απόκτηση μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών.

7.2.1.5. Χρονική Διάρκεια Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης ορίζεται σε 4 διδακτικά εξάμηνα η ελάχιστη και 6 διδακτικά εξάμηνα η μέγιστη, και για το Διδακτορικό Δίπλωμα σε 6 επιπλέον διδακτικά εξάμηνα η ελάχιστη και οκτώ 8 διδακτικά εξάμηνα η μέγιστη.

7.2.1.6. Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης: Για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (ΜΔΕ) κάθε υποψήφιος υποχρεούται να παρακολουθήσει τα 6 μαθήματα κορμού, 1 από τα υποχρεωτικά μαθήματα, 5 από τα κατ' επιλογή υποχρεωτικά μαθήματα και να συγγράψει διπλωματική εργασία.

Για τη λήψη του ΜΔΕ απαιτούνται συνολικά 50 διδακτικές μονάδες (ΔΜ) ή 120 Ευρωπαϊκές Πιστωτικές Μονάδες (ECTS) οι οποίες παρέχονται σε 4 ακαδημαϊκά εξάμηνα, που η διδακτική διάρκεια του καθενός είναι τουλάχιστον 13 πλήρεις εβδομάδες. Κάθε ΔΜ ισοδυναμεί με μία ώρα θεωρητικής διδασκαλίας εβδομαδιαίως ή δύο ώρες εργαστηριακής διδασκαλίας. Κάθε ECTS ισοδυναμεί με 25 ώρες φόρτου εργασίας (ωε) από τη μεριά του φοιτητή. Οι απαιτήσεις έχουν ως εξής: Μαθήματα κορμού 18 ΔΜ ή 41 ECTS (1025ωε), υποχρεωτικά μαθήματα 5 ΔΜ ή 11 ECTS (275ωε), κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα 15 ΔΜ ή 38 ECTS (950ωε) και μεταπτυχιακή ερευνητική ή συνθετική διατριβή 12 ΔΜ ή 30 ECTS (750ωε). Η διπλωματική εργασία εκπονείται υπό την επίβλεψη ενός μέλους ΔΕΠ. Ως κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα θεωρούνται και όσα συναφή μαθήματα προσφέρονται από άλλα Τμήματα του ίδιου ή άλλου Πανεπιστημίου της ημεδαπής ή αλλοδαπής και τα οποία δύναται να παρακολουθήσει ο υποψήφιος μετά από έγκριση της Συντονιστικής Επιτροπής.

7.2.1.7. Διδακτορικό Δίπλωμα: Για την απόκτηση Διδακτορικού Διπλώματος απαιτούνται: α. κατοχή ΜΔΕ του ΠΜΣ της Βιολογίας της Άσκησης ή ισοτίμου τίτλου, β. παρακολούθηση τουλάχιστον 3 μαθημάτων, γ. ερευνητική δραστηριότητα σε Πανεπιστήμιο της αλλοδαπής διάρκειας τουλάχιστον 2 μηνών, δ. δύο τουλάχιστον πρωτότυπες δημοσιεύσεις σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά αναγνωρισμένου κύρους, ε. προσφορά εκπαιδευτικού εργαστηριακού έργου διάρκειας τουλάχιστον ενός ακαδημαϊκού εξαμήνου, και στ. συγγραφή πρωτότυπης Διδακτορικής Διατριβής.

Προϋπόθεση για την εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής είναι η επιτυχία του υποψηφίου σε εξετάσεις εφ' όλης της ύλης σε 3 γνωστικά αντικείμενα τα οποία

ορίζονται μετά από συνεργασία του φοιτητή με τον επιβλέποντα καθηγητή, από τα οποία 2 θα είναι απόλυτα εξειδικευμένα και σε άμεση σχέση με το θέμα της διδακτορικής διατριβής, ενώ το τρίτο θα είναι γενικότερο για την απόκτηση σφαιρικότερης γνώσης. Αλλοδαποί φοιτητές δύνανται να συγγράψουν τη Διδακτορική τους Διατριβή στην Αγγλική γλώσσα με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης του Τμήματος, μετά από εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής.

Τα απαιτούμενα μαθήματα ισοδυναμούν συνολικά με 15 δμ (5δμ για κάθε μάθημα) ή 30 ECTS (10 ECTS για κάθε μάθημα). Για τη λήψη Διδακτορικού Διπλώματος απαιτούνται συνολικά 60 ΔΜ ή 180 ECTS.

7.2.2. ΠΜΣ «Φυσική Αγωγή & Αθλητισμός»

7.2.2.1. Επιστημονικά πεδία. Το πρόγραμμα βασίζεται σε τέσσερα επιστημονικά πεδία με τις ακόλουθες κατευθύνσεις σπουδών και ειδίκευσης:

- **Παιδαγωγικό Πεδίο**
 - Αθλητική Παιδαγωγική & Διδακτική της Φ. Α.
 - Αθλητική Ψυχολογία
 - Κινητική Συμπεριφορά
 - Προσαρμοσμένη Κινητική Δραστηριότητα

- **Ανθρωπιστικό Πεδίο**
 - Ιστορία του Αθλητισμού
 - Φιλοσοφία του Αθλητισμού
 - Κοινωνιολογία του Αθλητισμού
 - Αθλητικό Δίκαιο
 - Λαογραφία - Ανθρωπολογία του Χορού

- **Οργανωτικό Πεδίο**
 - Οργάνωση & Διοίκηση του Αθλητισμού
 - Μεθοδολογία της Έρευνας
 - Ποσοτική Ανάλυση Δεδομένων

- **Προπονητικό Πεδίο ***
 - Αθλοπαιδιές.
 - Γυμναστική και Χορός.
 - Κλασικός Αθλητισμός.
 - Υγρός Στίβος.

* καλύπτονται όλα τα Ολυμπιακά Αθλήματα

7.2.2.2. Κύκλοι & Τίτλοι Σπουδών: Το πρόγραμμα περιλαμβάνει 2-ετή μεταπτυχιακό και 3-ετή διδακτορικό κύκλο σπουδών και μετά από πλήρη και επιτυχή φοίτηση οδηγεί, αντίστοιχα, σε Μεταπτυχιακό Δίπλωμα (ΜΔ) και Διδακτορικό Δίπλωμα (ΔΔ).

7.2.2.3. Κατηγορίες Πτυχιούχων : Στο ΠΜΣ γίνονται δεκτοί :Πτυχιούχοι της Αθλητικής Επιστήμης. Το πρόγραμμα είναι ανοιχτό και σε πτυχιούχους οποιασδήποτε άλλης επιστήμης ή πανεπιστημιακής ειδίκευσης, όπως η Παιδαγωγική, η Ψυχολογία, η Κοινωνιολογία, η Φιλοσοφία, η Ιστορία, η Νομική, η Διοικητική, η Οικονομία, η Τεχνολογία κ.ά.

7.2.2.4. Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης: Για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος απαιτείται η επιτυχής συμπλήρωση 50 δ.μ. από τις εξής ακαδημαϊκές υποχρεώσεις:

α) Μαθήματα Κορμού:

- Πέντε (5) για τα πεδία «Παιδαγωγικό», «Οργανωτικό», «Προπονητικό» (15 δ.μ.),

- Τρία (3) για το «Ανθρωπιστικό» Πεδίο (9 δ.μ.),

β) Υποχρεωτικό Μάθημα κατεύθυνσης (5 δ.μ.),

γ) Επιλογής Μαθήματα (18-24 δ.μ.),

δ) Μεταπτυχιακή Διατριβή (12 δ.μ.).

7.2.2.5. Διδακτορικό Δίπλωμα:

Για την απόκτηση του Διδακτορικού Διπλώματος απαιτείται η συμπλήρωση 60 δ.μ., οι οποίες προέρχονται από τις εξής ακαδημαϊκές υποχρεώσεις:

α) Υποχρεωτικά Μαθήματα (18 δ.μ.):

810 ΔΔ Διδακτορικό Σεμινάριο Ειδίκευσης (5 δ.μ.)

811 ΔΔ Διδακτορικά Ειδικά Θέματα Ειδίκευσης (5 δ.μ.)

812 ΔΔ Διδακτορική Καθοδηγούμενη Έρευνα Ειδίκευσης (5 δ.μ.)

813 ΔΔ Στατιστικός Σχεδιασμός και Πολυμεταβλητή Ανάλυση* (3 δ.μ.)

* για τις κατευθύνσεις του Ανθρωπιστικού πεδίου είναι επιλογής

β) Διδακτορική Διατριβή (πρωτότυπη έρευνα) (42 δ.μ.)

γ) Επιστημονικές Δημοσιεύσεις. Δύο (2) τουλάχιστον πρωτότυπες δημοσιεύσεις (σχετικές με το γενικότερο πεδίο της διατριβής) σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά αναγνωρισμένου κύρους μετά από την είσοδο στο Πρόγραμμα.

δ) Διδακτορικά Σεμινάρια. Δύο (2) διδακτορικά σεμινάρια με θέματα διαφορετικά του θέματος της διατριβής του. Τα σεμινάρια σχεδιάζονται και υλοποιούνται υπό την ευθύνη του επιβλέποντος καθηγητή, ο οποίος τα αξιολογεί κατά τη διάρκεια δημόσιας παρουσίας τους.

ε) Εκπαιδευτικό-Εργαστηριακό Έργο. Προσφορά εκπαιδευτικού και εργαστηριακού έργου διάρκειας τουλάχιστον δύο (2) ακαδημαϊκών εξαμήνων στο γνωστικό πεδίο της κατεύθυνσης (προϋπόθεση να είναι ενεργός φοιτητής).

Διδακτορική Υποψηφιότητα. Για την αναγόρευση του φοιτητή σε υποψήφιο διδάκτορα και την έναρξη εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής (με δυνατότητα υποστήριξης της ερευνητικής πρότασης), θα πρέπει να προηγηθεί η επιτυχής συμμετοχή και αξιολόγησή του:

- στα τέσσερα (4) μαθήματα του Προγράμματος, σύμφωνα με τις απαιτήσεις και τα κριτήρια αξιολόγησής τους (δημοσιεύσεις, σεμινάρια, κ.λ.π.) και
- σε «εφ' όλης της ύλης» γραπτές και προφορικές εξετάσεις σε τρία (3) γνωστικά αντικείμενα σχετικά με την κατεύθυνση και το θέμα της έρευνας.

8. Ερευνητικές Συνεργασίες

Οι ερευνητικές συνεργασίες που αναπτύχθηκαν με άλλους ερευνητικούς φορείς της ημεδαπής και της αλλοδαπής είναι οι ακόλουθες:

8.1. Συνεργασίες με ερευνητικούς φορείς της ημεδαπής

- Εργαστήριο Διατροφής και Κλινικής Διαιτολογίας του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου Αθηνών.
- Ινστιτούτο «Θώραξ», Κέντρο Εφαρμοσμένης Βιοϊατρικής Έρευνας και Εκπαίδευσης, Κλινική Εντατικής Θεραπείας, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών.
- Κέντρο Αναπνευστικής Αποκατάστασης, Κλινική Εντατικής Θεραπείας του Νοσοκομείου «Ευαγγελισμός».
- Πρόγραμμα Καρδιοαναπνευστικής Αποκατάστασης του Ευγενιδίου Θεραπευτηρίου, Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών.
- Εργαστήριο Μυοπαθολογίας του Αιγινήτειου Νοσοκομείου της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών.
- Νοσοκομείο ΚΑΤ, ΜΕΘ, Εργαστήριο Πνευμονικής Λειτουργίας.
- Εργαστήριο Βασικής και Εφαρμοσμένης Γνωστικής Επιστήμης, Τμήμα Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης του Πανεπιστημίου Αθηνών.
- Μονάδα Εντατικής Θεραπείας (ΜΕΘ) Νοσοκομείου «Ευαγγελισμός».
- Ορθοπαιδικό Αθλητιατρική Κέντρο Ιωαννίνων, Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.
- ΤΕΙ Αθήνας, Τμήμα Φυσικοθεραπείας.
- Εργαστήριο ακτινολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών.
- Εργαστήριο Ειδικής και Θεραπευτικής Αγωγής του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.
- Εργαστήριο Υγιεινής και Επιδημιολογίας, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών.
- Υπηρεσία Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων, Βύρωνας, Ψυχιατρική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών.
- Εργαστήριο Ψυχολογίας της Άσκησης και Ποιότητας Ζωής, ΤΕΦΑΑ Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.
- Μονάδα Νοσημάτων Θώρακος και Κέντρου Καρδιοαναπνευστικής Αποκατάστασης του «Ευγενιδείου Θεραπευτηρίου», Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών.
- Εργαστήριο Νευροφυσιολογίας του Αιγινήτειου Νοσοκομείου Αθηνών.
- Εργαστήριο Μοριακής Βιολογίας του Αττικού Νοσοκομείου Αθηνών.

8.2.Συνεργασίες με ερευνητικούς φορείς της αλλοδαπής

- Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού, Πανεπιστήμιο Loughborough, Αγγλία.
- Εργαστήριο Έρευνας των Μυών (Copenhagen Muscle Research Center), Δανία.
- Εργαστήριο Νευροφυσιολογίας του Πανεπιστημίου του Wuerzburg, Γερμανία.
- Ινστιτούτο Βιοτεχνολογίας και Ρομποτικής Josef-Stefan, Σλοβενία.
- Bionengineering Laboratory at the Politecnico di Milano, Italy.
- Εργαστήριο Πνευμονικής Λειτουργίας «The John Rankin Laboratory of Pulmonary Medicine Madison Wisconsin», Η.Π.Α.
- Human Performance Lab, Faculty of Kinesiology, University of Calgary, Canada.
- Center of Locomotion Studies και Biomechanics Laboratory of Pennsylvania State University, Η.Π.Α.
- Institute of Fundamental and Clinical Human Movement Sciences (IGKB), Vrije University, Άμστερνταμ, Ολλανδία.
- Εργαστήριο Ανθρώπινης Απόδοσης, Πανεπιστήμιο Νεμπράσκα, Όμαχα, Η.Π.Α.
- Εργαστήριο Ανάλυσης Κίνησης – Σχολή Φυσικοθεραπείας, Πανεπιστήμιο Ντέλαγουεαρ, Η.Π.Α.
- Εργαστήριο Ακτινολογίας του Πανεπιστημίου Leuven, Βέλγιο.
- Department of Radiology, University Hospitals of KU Leuven, Βέλγιο.
- Εργαστήριο Åstrand της Σχολής Αθλητισμού και Επιστημών Υγείας, Στοκχόλμη, Σουηδία.
- Τμήμα Ιατρικής, Πανεπιστήμιο Καλιφόρνιας, Σαν Ντιέγκο, Η.Π.Α.
- Τμήμα Αναισθησιολογίας, Ινστιτούτο Φυσιολογίας Πανεπιστημίου Μπένζαμιν Φρανκλιν, Βερολίνο, Γερμανία.
- Τμήμα Βιομηχανικής, Πολυτεχνείο Μιλάνου, Μιλάνο, Ιταλία.

8.3.Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκές δραστηριότητες.

Το Τμήμα συμμετέχει στις ακόλουθες δραστηριότητες:

- Δίκτυο Ευρωπαϊκών Μεταπτυχιακών Σπουδών με θέμα «Υγεία – Φυσική Δραστηριότητα», σε ανοικτή κοινοπραξία με τα πανεπιστήμια ιδρυτές: The Rome University of Movement Sciences, The University of Vienna, The University of Southern Denmark-Odense, The Norwegian School of Sport Science, The National and Kapodistrian University of Athens.
- Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Υποτροφιών Νέων Ερευνητών Marie Curie, όπου προβλέπεται συνεργασία των εργαστηρίων μας με εκείνα των Πανεπιστημιακών Σχολών Φυσικής Αγωγής της Ρώμης, της Βιέννης και της Οντένσε.
- Διμερή συνεργασία μεταξύ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και του Rome University of Movement Sciences (IUSM), Ιταλία.
- Στο European Master in health and Physical Activity, που διοργανώνουν τα Πανεπιστήμια The Rome University of Movement Sciences, The University of Southern Denmark-Odense, The Norwegian School of Sport Science, The

University of Vienna με τη συμβολή των Πανεπιστημίων The German Sport Univerisy, The University of Bristol και The Leeds Metropolitan University και τη συμμετοχή των Πανεπιστημίων του Amsterdam, Athens, Clermont- Ferrand, Groningen, Lisbon, London-Middlesex, Malta, Poitiers, Porto, Saarbr cken και Thessalonika.

- Συμμετοχή του Τμήματος σε ομάδα καθηγητών, οι οποίοι προέρχονται από Τμήματα Φυσικής Αγωγής και Αθλητικής Επιστήμης διακεκριμένων Πανεπιστημίων της Ευρώπης (The Rome University of Movement Sciences, The University of Vienna, The University of Southern Denmark-Odense) για την υλοποίηση προγραμμάτων Tempus. Μέχρι στιγμής έχουν υλοποιηθεί δύο προγράμματα με την Αλβανία και την Αίγυπτο και βρίσκονται σε εξέλιξη ένα πρόγραμμα με το Κόσοβο και την FYROM.
- Συμμετοχή μέλους ΔΕΠ στην επιτροπή διοργάνωσης ετησίων συνεδρίων και στην Επιτροπή Έρευνας στην Μοριακή Επιστήμη της Άσκησης της Πανευρωπαϊκής Εταιρείας Καρδιαγγειακής Πρόληψης και Αποκατάστασης (EACPR).
- Συμμετοχή μέλους ΔΕΠ στη συγγραφή Επιστημών Οδηγιών από την Πανευρωπαϊκή Εταιρεία Καρδιαγγειακής Πρόληψης και Αποκατάστασης.
- Συνεργασία με το Jozef Stefan Institute, Τμήμα Biocybernetics and Robotics της Λουμπλιάνα, Σλοβενία, όπου έχουν προκύψει κοινές δημοσιεύσεις υψηλού κύρους.

8.4. Ανοικτά Σεμινάρια

Κλήθηκαν διακεκριμένοι επιστήμονες του εξωτερικού και δίδαξαν στο αμφιθέατρο «Ε. Παυλίνης» του Τμήματος:

- Ilka Vuori (Φιλανδία). «*Physical Activity and Bone Strength*».
- Paavo Komi (Φιλανδία). «*In vivo measurements of muscle mechanisms during locomotion*».
- Timo Takala (Φιλανδία). «*Role of connective tissue in skeletal muscle adaptation and damage*».
- Bjorn Ekblom (Σουηδία). «*The effect of variation in hemoglobin concentration and iron efficiency on physical performance*».
- Kent Sahlin (Σουηδία). «*Energy metabolism in contracting human skeletal muscle*».
- Alf Thorstensson (Σουηδία). «*Torque - velocity relationship in human muscle - neuromuscular factors involved and their adaptability*».
- Jose Vasconcelos Raposo (Πορτογαλία). «*Goal-setting interventions in sport*»
- Paul Estabrooks (ΗΠΑ). «*Determining the public health impact of a community implemented physical activity program*»
- Robert Boushel (Καναδάς). «*Muscle blood flow distribution and mitochondrial O₂ flux capacity during exercise*»
- Walter Herzog (Καναδάς). «*Joint and muscle biomechanics: from the molecular level to human understanding*»

8.5.Ευρωπαϊκά Προγράμματα Κινητικότητας Σπουδαστών και Προσωπικού

Τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος είναι αρμόδια για είκοσι διμερείς συμφωνίες με άλλα Πανεπιστήμια στις χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συντονίζουν την ανταλλαγή των φοιτητών αλλά και του προσωπικού που μετακινείται από και προς το πανεπιστήμιο της Αθήνας, μέσω του προγράμματος κινητικότητας Socrates/Erasmus.

8.6. Συνεργαζόμενα Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια με το Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού

Χώρα	Συνεργαζόμενα Πανεπιστήμια	Κωδ. Συνεργ. Παν/μιων	Αριθμός Φοιτητών	Σύνολο Μηνών
Ισπανία	Universidad de Granada	E GRANADA 01	2	18
Ισπανία	Universidad de las Palmas de Gran Canaria	E LAS PAL 01	2	18
Ισπανία	Universidad de Sevilla	E SEVILLA 01	3	27
Ιταλία	Istituto Universitario Statale di Scienze Motorie	I ROMA 05	2	12
Πορτογαλία	Universiadade do Porto		2	12
Λιθουανία	Lithuanian Academy of Physical Education	LT KAUNAS 04	2	10
Πολωνία	Akademia Wychowania Fizycznego w Poznaniu	PL POZNAN 08	2	9
Πολωνία	Academy of Physical Education of Warsaw	PL WARSZAW 12	3	15
Βουλγαρία	National Sports Academy "Vassil Levski"		2	18
Ρουμανία	University of Pitesti		2	12

9. Αρνητικά σημεία του Τμήματος.

Τα αρνητικά σημεία του Τμήματος εστιάζονται στα παρακάτω:

- Οι τουαλέτες και οι άλλοι χώροι υγιεινής είναι απαράδεκτοι, σε σχεδόν τριτοκοσμική κατάσταση, και δεν φαίνεται να υπάρχει βοήθεια για λύση του προβλήματος από τις τεχνικές υπηρεσίες του Πανεπιστημίου.
- Δεν υπάρχει τεχνικός συντήρησης του Κολυμβητηρίου του Τμήματος με αποτέλεσμα την ανεπαρκή χλωρίωση, η οποία προκαλεί σειρά προβλημάτων υγείας στους φοιτητές.
- Δεν υπάρχει Επιστάτης στο Τμήμα, γεγονός που δημιουργεί πολλαπλά προβλήματα διαχείρισης του υλικού (μπάλες, σφαίρες, δίσκοι, ακόντια, κ.λπ.) και γενικά εύρυθμης λειτουργίας του Τμήματος.
- Δεν υπάρχει πλαστικοποίηση των δαπέδων των χώρων άθλησης με αποτέλεσμα να αυξάνεται η συχνότητα εμφάνισης τραυματισμών των φοιτητών, ενώ σε κανένα από τα γήπεδα αυτά δεν υπάρχει έστω και ένα υποτυπώδες σκέπαστρο για προστασία των ασκούμενων φοιτητών από τη βροχή και τον ήλιο.
- Η ασύρματη διαδικτυακή σύνδεση των αιθουσών διδασκαλίας, των εργαστηρίων και των άλλων λειτουργικών χώρων του Τμήματος είναι υποτυπώδης και χρειάζεται άμεση αναβάθμιση.
- Οι χώροι στέγασης των μεταπτυχιακών προγραμμάτων (οδός Αλκμήνης) δεν συνάδουν προς ακαδημαϊκό περιβάλλον
- Η έλλειψη επαρκούς και κατάλληλης κτιριακής και υλικο-τεχνικής υποδομής, μολονότι την τελευταία τετραετία (2007-2011) έγιναν προσπάθειες από την πλευρά της Διοίκησης του Τμήματος προκειμένου να εξευρεθούν επί πλέον χώροι για αίθουσες διδασκαλίας, γραφεία, εργαστήρια κ.ά.
- Η ελλιπής γραμματειακή υποστήριξη στους Τομείς με αποτέλεσμα ο φόρτος εργασίας να βαρύνει την κεντρική γραμματεία του Τμήματος.
- Σοβαρή έλλειψη τεχνικής υποστήριξης του ηλεκτρονικού εξοπλισμού και προγραμμάτων της γραμματείας .
- Ο υπερβολικά μεγάλος αριθμός εισακτέων που αυξάνεται ραγδαία τα τελευταία χρόνια και ανατρέπει τη λειτουργική αναλογία μεταξύ διδασκόντων και διδασκόμενων -καθώς ο αριθμός των πρώτων μένει λίγο-πολύ σταθερός- ενώ επιδεινώνει τα προβλήματα που δημιουργούν οι ήδη ανεπαρκείς υποδομές.
- Η ταύτιση για πολλούς φοιτητές των επαγγελματικών προοπτικών τους ως αποφοίτων με την επιτυχία στις εξετάσεις εκπαιδευτικών του ΑΣΕΠ ή με την εισαγωγή τους στα Μεταπτυχιακά Προγράμματα που τους οδηγεί στην αντιμετώπιση των σπουδών καθαρά ως επαγγελματικών σπουδών για την απόκτηση τυπικών προσόντων και όχι ως ακαδημαϊκών.
- Η συστηματική υποβάθμιση των δημόσιων πανεπιστημίων από τη μεριά της πολιτικής ηγεσίας του ΥΠΔΒΜΘ, αλλά και το χαμηλό ύψος, που συνεχώς μειώνεται, των δαπανών για την τριτοβάθμια εκπαίδευση.

- Σε γενικές γραμμές, οι χώροι και ο εξοπλισμός που διαθέτει το Τμήμα για την εξυπηρέτηση της διδασκαλίας 2.500 περίπου φοιτητών του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών και των 200 περίπου μεταπτυχιακών και διδακτορικών φοιτητών είναι ανεπαρκής. Υπάρχει άμεση ανάγκη να εξυρευθούν επιπλέον αμφιθέατρα και αίθουσες διδασκαλίας, αλλά και χώροι εγκατάστασης των εργαστηρίων, ενώ θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα για επαρκή εξοπλισμό των εργαστηρίων που δεν διαθέτουν, καθώς και συμπλήρωση και ανανέωση εκεί όπου είναι αναγκαίο.
- Γενικά η επάρκεια και η καταλληλότητα των χώρων διδασκαλίας βρίσκεται σε οριακά επίπεδα και είναι επιτακτική ανάγκη να υπάρξει ένα πρόγραμμα αναβάθμισης των εργαστηρίων, καθώς προσωπικό υποστήριξης (Ε.Τ.Ε.Π, ΕΙ.ΔΙ.Π) των εν γένει ερευνητικών έργων, που σήμερα είναι ανύπαρκτοι.

10. Τα Θετικά σημεία του Τμήματος

Τα θετικά σημεία και οι δυνατότητες του Τμήματος συνοψίζονται στα εξής:

- στο συνεχώς ανανεούμενο Πρόγραμμα Προπτυχιακών, Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών.
- στη συγγραφή πανεπιστημιακών συγγραμμάτων με συνεχείς αναθεωρήσεις του περιεχομένου τους με βάση τις εξελίξεις στην αθλητική επιστήμη και στους ποικίλους υποκλάδους της.
- στην προσέλκυση ικανοποιητικού αριθμού μεταπτυχιακών φοιτητών και υποψηφίων διδασκτόρων μέσω των δύο (2) Π.Μ.Σ.
- σε ποιοτικές μεταπτυχιακές και διδακτορικές διατριβές που μεταφράζονται σε ακαδημαϊκό έργο δημοσιευμένο σε ελληνικά και διεθνή επιστημονικά περιοδικά κατόπιν κρίσης.
- σε ικανοποιητικό αριθμό ερευνητικών προγραμμάτων που εκπονούνται στα Εργαστήρια του Τμήματος
- στη δυνατότητα επικοινωνίας με τους φοιτητές και τους εκπροσώπους τους.
- στην επέκταση και διεύρυνση των συνεργασιών με πανεπιστήμια του εξωτερικού
- στην ικανοποιητική ιστοσελίδα και στο επίπεδο παροχής πληροφοριών προς τους φοιτητές, τα μέλη του Τμήματος και προς τρίτους.
- στο δημοσιευμένο έργο με διεθνή αναγνώριση παρά τους σχετικά περιορισμένους ερευνητικούς πόρους του Τμήματος.
- η έκδοση του επιστημονικού περιοδικού του Τμήματος, ΚΙΝΗΣΙΟΛΟΓΙΑ.
- στη συμμετοχή των μελών Δ.Ε.Π. σε όλες σχεδόν τις επιστημονικές εκδηλώσεις στην Ελλάδα και με αντιπροσωπευτικές συμμετοχές σε επιστημονικές εκδηλώσεις στο εξωτερικό.
- στις συνεργασίες που αναπτύσσει με τους θεσμικούς φορείς της Αθλητικής Επιστήμης και της υγείας στους οποίους παρέχει οποιαδήποτε επιστημονική στήριξη και τεκμηρίωση απαιτηθεί.
- με συνεργασίες που αναπτύσσει με άλλους φορείς υγείας όπου και

εκπαιδεύει τους σπουδαστές, αλλά, ταυτόχρονα, αντλεί και πληροφορίες για την επίλυση των επιστημονικών προβληματισμών.

- με τη συμμετοχή του Τμήματος σε εκπαιδευτικά προγράμματα, όπως π.χ. το Socrates/Erasmus, το Leonardo da Vinci, το Tempus κ.ά. -που είναι προγράμματα δράσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης- και έχουν ως στόχο την εδραίωση ευρωπαϊκού χώρου συνεργασίας στον τομέα της εκπαίδευσης και κατάρτισης. Τα προγράμματα αυτά συνδυάζονται στο πλαίσιο του Τμήματος με άλλες κοινοτικές πρωτοβουλίες, ειδικότερα με τα προγράμματα "Σωκράτης" και "Νεολαία", στηρίζοντας κοινές δραστηριότητες και αποσκοπούν στη βελτίωση των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων των φοιτητών που διανύουν περίοδο αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης, ανεξαρτήτως επιπέδου. Ο στόχος αυτός επιτυγχάνεται με την εναλλασσόμενη κατάρτιση και μαθητεία.

11. Προτάσεις βελτίωσης

- Από τα παραπάνω γίνεται φανερό ότι υπάρχουν βασικές ελλείψεις στις υποδομές λειτουργίας του Τμήματος τόσο σε επίπεδο αιθουσών διδασκαλίας (αμφιθέατρα κ.α.) όσο και στην αναγκαιότητα περαιτέρω εξοπλισμού τους για ικανοποίηση συγκεκριμένων αναγκών. Για παράδειγμα, στις περισσότερες αίθουσες (εκτός των 2 αμφιθεάτρων) απαιτείται η δημιουργία κατάλληλου εδράνου με τις στοιχειώδεις ρευματοληψίες για τη λειτουργία υπολογιστή ή άλλων οργάνων.
- Επιπλέον, χρειάζεται η αναβάθμιση της ασύρματης δικτυακής σύνδεσης προκειμένου να γίνεται άμεσα και γρήγορα η σύνδεση με δικτυακούς τόπους κατά τη διάρκεια των παραδόσεων, καθώς και μια σειρά ικανού εξοπλισμού σε εποπτικά και άλλα μέσα. Γενικά, πρέπει να αναφερθεί ότι απαιτείται να δοθεί και μια διαφορετικής μορφής προσέγγιση στις ανάγκες του Τμήματος και να λυθούν προβλήματα και ελλείψεις που χρονίζουν.
- Είναι απαραίτητη η περαιτέρω στελέχωση του Τμήματος με τα άτομα που έχουν ήδη εκλεγεί στη βαθμίδα του Λέκτορα, καθώς και το άνοιγμα νέων θέσεων ΕΙ.ΔΙ.Π. κατά αντιστοιχία του συνολικού αριθμού φοιτητών με σκοπό την κάλυψη όλων των γνωστικών αντικειμένων που θεραπεύονται στο Τμήμα.
- Οι στόχοι για την παραγωγή νέας γνώσης στον τομέα όλων των αντικειμένων του Τμήματος επιτυγχάνονται στο μέγιστο δυνατό και συνεχώς βελτιώνονται τόσο μέσω του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών όσο και μέσω των δύο Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Προγραμμάτων του Τμήματος. Ωστόσο, η ερευνητική δραστηριότητα χρήζει περαιτέρω οικονομικής στήριξης από την πολιτεία και πληρέστερης υλικοτεχνικής υποδομής προκειμένου η έρευνα που εκπονούν τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος να καταστεί υψηλότερων προδιαγραφών στο σημερινό περιβάλλον του συνεχώς αυξανόμενου ανταγωνισμού. Ταυτόχρονα, κρίνεται απαραίτητη η αναβάθμιση του υπάρχοντος Εργαστηρίου των Η/Υ ή και η δημιουργία δεύτερου, καθώς η χρήση Η/Υ αποτελεί πλέον αναγκαίο εργαλείο για τη σωστή εκπαίδευση των φοιτητών.
- Παράλληλα, σύμφωνα με την κοινή διαπίστωση των μελών του Τμήματος, η διάρθρωση των έξι (6) Τομέων και η λειτουργία των ένδεκα (11)

Εργαστηρίων καλύπτει σε μεγάλο ποσοστό τους στόχους που θέτει το Τμήμα. Ωστόσο, είναι ιδιαίτερα αισθητή η έλλειψη επαρκούς αριθμού διδασκόντων ΕΙΔΠ, που θα μπορούσαν να καλύψουν τις αυξημένες ανάγκες του πρακτικού μέρους των γνωστικών αντικειμένων του Τμήματος καθώς και τη λειτουργία των Εργαστηρίων, η οποία οφείλεται σε πρόσφατες και επικείμενες συνταξιοδοτήσεις διδασκόντων.

- Επίσης, ο διαρκώς αυξανόμενος αριθμός εισακτέων φοιτητών κάνει ακόμη πιο επιτακτική την ανάγκη να αυξηθούν αναλογικά τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος σε όλους τους Τομείς. Ας σημειωθεί μάλιστα ότι το Τμήμα δεν έχει λάβει καμία νέα θέση μέλους ΔΕΠ από το Υπουργείο Παιδείας τα τελευταία πέντε χρόνια, παρά τον ετήσιο προγραμματισμό που καταθέτει συστηματικά.
- Επιπλέον, η υπερβολική καθυστέρηση που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια στο διορισμό εκλεγμένων μελών ΔΕΠ, η οποία και μπορεί να φτάσει τα δύο χρόνια, παράλληλα με τη συνεχή μείωση των κονδυλίων για την πρόσληψη διδασκόντων με το Π.Δ. 407/80 ή την τραγική μείωση του αριθμού των αποσπασμένων Καθηγητών Φ.Α. από την Α/θμια και Β/θμια Εκπαίδευση, δυσχεραίνουν ακόμη περισσότερο την ομαλή διεξαγωγή της εκπαιδευτικής δραστηριότητας.
- Στο πλαίσιο αυτό κρίνεται απαραίτητη η δημιουργία νέων θέσεων μελών Δ.Ε.Π. και η δυνατότητα απόκτησης νέων σε ηλικία μελών Δ.Ε.Π. με υψηλά ακαδημαϊκά προσόντα που σήμερα βρίσκονται στο εξωτερικό.
- Εκδηλώσεις για την προβολή του έργου του Τμήματος όπως :
 - Η προετοιμασία εκδηλώσεων για το ερευνητικό προφίλ των μελών ΔΕΠ του Τμήματος. Π.χ. διημερίδα προβολής του έργου του Τμήματος (ετοιμασία υλικού, δημοσιότητα, εκπαιδευτική και ερευνητική κοινότητα, αθλητικοί φορείς).
 - Θεσμοθέτηση συγκεκριμένων και περιοδικών εκδηλώσεων και συνεδρίων.
 - Η παραγωγή ενημερωτικού υλικού που απευθύνεται στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση για την προσέλκυση καλών μαθητών.
 - Η διοργάνωση εκδηλώσεων αθλητικού, πολιτιστικού και κοινωνικού περιεχομένου.
 - Παρακολούθηση της εξέλιξης των αποφοίτων του Τμήματος.
 - Διαμόρφωση της κοινής γνώμης για το Τμήμα.
 - Η παραγωγή υλικού που να απευθύνεται σε φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και αναβάθμιση εικόνας του Τμήματος στον ακαδημαϊκό χώρο και την αγορά εργασίας.
 - Έρευνα για τη γνώμη των αποφοίτων σχετικά με τις σπουδές τους στο Τμήμα σε συνδυασμό με την έρευνα γνώμης που γίνεται στους νεοεισερχόμενους φοιτητές.